

การพัฒนาองค์กร

กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายใต้พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. 2535

ความสำคัญและความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอเท่าที่จำเป็น ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้น ต่อประชาชน ปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งต้องมีการออกกฎ (กฎหมายลำดับรอง) ภายใต้กฎหมายฉบับดังกล่าว ดังนั้น กองกฎหมาย จึงเห็นควรจัดกิจกรรมการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อถ่ายทอดแนวทาง และขั้นตอนของการเสนอร่างกฎหมายลำดับรอง ให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎ (กฎหมายลำดับรอง)
2. เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎ (กฎหมายลำดับรอง) และขั้นตอนการเสนอร่างกฎ (กฎหมายลำดับรอง)
3. เพื่อเสนอเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

บทเรียนที่ได้รับ

เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานกรมควบคุมมลพิษทราบขั้นตอนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายระดับอนุบัญญัติ การรับฟังความคิดเห็น และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ให้มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเสนอร่างกฎหมาย การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย และสามารถจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายอนุบัญญัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินงานที่ผ่านมา

- จัดเตรียมสรุปประเด็นกิจกรรมการนำเสนอและกำหนดผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- จัดประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณารายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- จัดกิจกรรม/โครงการถอดบทเรียน เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2565 ผ่านระบบ Video Conference โปรแกรม Zoom Meeting
- เผยแพร่คู่มือการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอนุบัญญัติผ่านทางระบบ E- document
- จัดทำสรุปรายงานกิจกรรมการถอดบทเรียน กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

แบบฟอร์มการจัดทำข้อเสนอการพัฒนานวัตกรรม

กรณีที่ ๒

แบบฟอร์มกระบวนการหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)/ถอดบทเรียน/Good Practice

ของ กองกฎหมาย กรมควบคุมมลพิษ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๒

ชื่อเรื่อง กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายได้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๑. ความสำคัญและความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ประกอบกับได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ในลักษณะเดียวกันกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ และมีกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎหมายที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ และมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีผลบังคับใช้เมื่อ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา โดยกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวกำหนดให้กฎ (กฎหมายลำดับรอง) ต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกฎหมาย ได้แก่ กฎที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการขออนุญาต ขออนุมัติ ขอความเห็นชอบ จดทะเบียน ขึ้นทะเบียน แจ้าง ขอประทานบัตร ขออาชญาบัตร ร่างกฎหมายที่กำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

ในปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแต่ละ กอง ศูนย์ จะต้องมีการออกกฎ (กฎหมายลำดับรอง) ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเสนอร่างกฎหมาย (กฎหมายลำดับรอง) ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน จึงจำเป็นที่จะต้องทราบถึงแนวทาง ขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย รวมถึงขั้นตอนการเสนอร่างกฎหมาย กองกฎหมาย จึงเห็นควรจัดกิจกรรมการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายได้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อถ่ายทอดแนวทาง และขั้นตอนของการเสนอร่างกฎหมายลำดับรอง ให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎ (กฎหมายลำดับรอง)
๒. เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และแนวทางเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎ (กฎหมายลำดับรอง) และขั้นตอนการเสนอร่างกฎ (กฎหมายลำดับรอง)
๓. เพื่อเสนอเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๓. การดำเนินการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. จัดเตรียมประเด็น และกำหนดผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๒. ประสานส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. กำหนดหัวข้อและมอบหมายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมข้อมูลตามหัวข้อที่ตนรับผิดชอบ
๔. รวบรวมประเด็น เพื่อจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมทบทวนและเชื่อมโยงประเด็น
๕. จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๖. จัดทำสรุปรายงานการถอดบทเรียน เสนอผู้บริหาร

๔. ผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลการดำเนินงาน

(๑) จัดเตรียมสรุปประเด็นกิจกรรมการนำเสนอและกำหนดผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ภายหลังจากดำเนินการตาม ข้อ ๔.๑ (๑) แล้ว ได้ประสานไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำร่างกฎหมาย ตามแนวทางการจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

(๓) ส่วนพัฒนากฎหมาย ได้ประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณารายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งดำเนินการจัดทำคู่มือการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอนุบัญญัติ เพื่อใช้เป็นแนวทาง และเป็นคู่มือสำหรับหน่วยงานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำกรวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายอนุบัญญัติที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน

(๔) กองกฎหมายได้จัดกิจกรรม/โครงการถอดบทเรียนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๒๐๕ ชั้น ๒ อาคารกรมควบคุมมลพิษ และผ่านระบบ Video Conference โปรแกรม Zoom Meeting

(๕) กองกฎหมายได้เผยแพร่คู่มือการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอนุบัญญัติผ่านทางระบบ E- document เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ : Repository > PCD > PCD Shared > เอกสารวิชาการ คู่มือ รายงาน > ด้านกฎหมาย > คู่มือการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายอนุบัญญัติ

(๖) กองกฎหมายได้จัดทำสรุปรายงานกิจกรรมการถอดบทเรียน กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายได้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับ

(๑) ทำให้หน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษได้รับทราบถึงขั้นตอน และระยะเวลาในการดำเนินการ กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายได้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ทำให้หน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษที่จะเสนอร่างกฎหมายในระดับอนุบัญญัติ ดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการเสนอร่างกฎหมายอนุบัญญัติต่อไป

(๓) ทำให้หน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษ ทราบถึงขั้นตอน วิธีการ และแนวทางในการจัดทำ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายระดับอนุบัญญัติ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

(๔) ทำให้สามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากกิจกรรมการถอดบทเรียนไปปรับปรุงกระบวนการงานให้ดีขึ้น

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

(๑) มีการศึกษาขั้นตอนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายระดับอนุบัญญัติ ศึกษาประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน

(๓) การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในเรื่องดังกล่าว

(๔) การติดตามและสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

๖. บทเรียนที่ได้รับ

(๑) ทำให้เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานกรมควบคุมมลพิษทราบขั้นตอนขั้นตอนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายระดับอนุบัญญัติ การรับฟังความคิดเห็น และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

(๒) เจ้าหน้าที่ภายในกรมควบคุมมลพิษ มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเสนอร่างกฎหมายการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย ไม่ว่าจะเป็น มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติหลักการจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวงกำหนดร่างกฎหมายที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) เจ้าหน้าที่ภายในกรมควบคุมมลพิษ สามารถจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายอนุบัญญัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด

กิจกรรมการถอดบทเรียน
กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายได้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุม ๒๐๕ ชั้น ๒ อาคารกรมควบคุมมลพิษ และผ่านระบบ Video Conference โปรแกรม Zoom

ขอเชิญเข้าร่วมรับฟังการถอดบทเรียน
กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (RIA)
ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕

ในวันอังคารที่
22 สิงหาคม 2566
เวลา 13.30 น.
ผ่านระบบ ZOOM
ID 507 594 6150
รหัสผ่าน 2208

คุณณรงค์ชัย นิ่มน้อย
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ ใจอึ้งอู้อ
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
และวิธีคดีของกรม พ.ศ. ๒๕๖๕

คู่มือ
การรับฟัง
ความคิดเห็นและการวิเคราะห์
ผลกระทบในการตรากฎหมาย
อนุบัญญัติ
(REGULATORY IMPACT ASSESSMENT: RIA)

News กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Pollution Control Department

กิจกรรมการถอดบทเรียน (KM)
เรื่อง แนวทางกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมาย (RIA)
สำหรับกฎหมายได้พระราชบัญญัติส่งเสริมและ
รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

วันอังคารที่ 22 สิงหาคม 2566 นายณรงค์ชัย นิ่มน้อย ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
กรมควบคุมมลพิษ ได้มอบหมายให้นายเชาว์สิทธิ์ แฉ่งอักษร ผู้อำนวยการส่วนพัฒนา
กฎหมาย และเจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนากฎหมาย บรรยายกิจกรรมการถอดบทเรียน (KM)
กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (RIA) ภายใต้พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ ห้องประชุม คพ. 205
และผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังประกอบด้วย
เจ้าหน้าที่ คพ. (กอง/ศูนย์/กลุ่ม และ สดว. ที่ 1-16) ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอ
ผลการถอดบทเรียนการตรวจกำหนดร่างกฎที่ได้ออกเพื่อให้การรับฟังความคิดเห็น
และวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และการจัดทำ RIA ด้านกฎหมายอนุบัญญัติตาม
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

www.pcd.go.th ☎ 0 2298 2000

